

Regionálne Trampské Združenie - Pezinok

Malokarpatský občasník

ročník 11

1/2019

Netopiere-Šlapáky-Blatina-Rozlúčka Kriví

Spomienka na kamarátov: Krivého, Maršala, Láďu, Fúza, Frenkyho, Tetku.

V stredu 14. novembra 2018 sa na posledný vander vydal kamarát, tramp „**Kriví**“-**Michal Budinský**. Šerif TO Zálesák, člen PTO – Rybníček a dlhoročný člen Regionálneho tramského združenia Pezinok ako aj združenia Blatina. Rozlúčili sme sa s ním na cintoríne v Pezinku.

RTZ-Pezinok

V pondelok 21. januára 2019 nás náhle opustil kamarát „**Marshal**“-**Richard Šebeček**. Tramská Verejnosť sa s ním rozlúčila 24. februára 2019 na zádušnej omši v kostole sv. Filipa a Jakuba ve Zlíně. *Manželka Danuša*

V utorok 23. apríla 2019 vo veku 65 rokov rady trampov navždy opustil „**Fúzo**“- **František Pobeha**. Člen STO Čierna orol a Túlavý blesk. Posledné AHOOPY! mu posielajú kamaráti zo starých bratislavských a pezinských osád.

Kamaráti z STO Čierny orol a Túlavý blesk

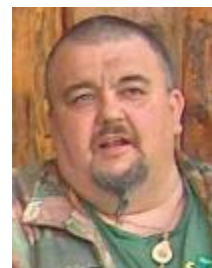

Vo štvrtok 4. apríla 2019 nás navždy opustil „**Lad'a**“-**Ladislav Ondrušek z TO. Večerníček Bojkovice**. Rozlúčili sa s ním aj kamaráti z Bratislavy, Pezinka, Trnavy 10. apríla v obradnej sieni v Bojkoviciach.

Mucha TO. Večerníček

V stredu 15. mája nečakane, vo veku nedožitých 50 rokov skončil „**Frenky**“- **Richard Bodlák**, člen TO Yukon, Dúbravka a TZ BaZa. *Vodník*

V pondelok 3.júna 2019 nečakane zomrel „*Tetka*“ - *Miroslav Feil* kamarát tramp, zakladateľ bývalý šerifa clen B.Ĥ.O. Bobor-Zubor Partizánske. Rozlúčili sme sa s nim 11.júna 2019 v dome smútku Šipok v Partizánskom. *TO-Bobor-Zubor*

Češť ich pamiatke!

RTZ Pezinok a Blatina

♣♣♣ – Netopiere 2018

V nedeľu 16.decembra 2018 boli členovia Regionálneho tramského združenia – Pezinok v jednej nemenovanej starej banskej štôlni v Malých Karpatoch nad Pezinkom počítat' **zimujúce** netopiere. Žiaľ k sčítaniu netopierov sme sa vôbec nedostali. Ako sme už v minulom roku uviedli, z do starej štôlni sa okrem netopierov našahovali aj feľaci, ktorí začali odpadmi znečisťovať štôlu, tak sme sa ďalej do vnútra nedostali združenie baníkov v Pezinku začalo s úpravou vchodov do banských diel v Malých Karpatoch. Oslovili sme aj členov, ktorí sa o banské diela starajú v rámci združenia baníkov a pre nedostupnosť sme sa rozhodli, že pre tento rok od sčítania netopierov upustíme.

Ilustračné foto: Niekoľko záberov z podzemia zo sčítania netopierov 2012.

Blatina 2019 – Festival pôvodnej trampskej hudby

TV-Pezinok

Regionálne tramské združenie – Pezinok (RTZ-Pezinok) aj tento rok zorganizuje Festival slovenskej trampskej hudby – BLATINA. Bude to v poradí 10. ročník, ktorý sa bude konať v sobotu 22. júna 2019 na lúke “Blatina” v nive potoka Blatina tečúceho Hrubou dolinou pod Pezinskou Babou.

Tak ako i predchádzajúce roky aj v tomto roku zaznie údolím slovenská tramská pieseň v podaní slovenských tramských, folkových, country a bluegrassových skupín. Na festival

prijalo pozvanie šesť účinkujúcich, ktorí vystúpia v sobotu 22.6.2019 v popoludňajších hodinách. Účasť prisľúbili tieto skupiny GRAJCIAR, KALUMET, BELASÍ, HARWESTRINGS, PAROHÁČI a KROK.

Festival pôvodnej trampskej piesne Blatina – 22. jún 2019 *Trampský spravodaj*

V sobotu 22. júna sa konal 10. ročník festivalu pôvodnej trampskej piesne - Blatina. Organizátori pripravovali miesto na brehu rovnomenného potoka pri ceste z Pezinka na Babu už od štvrtka. Žiaľ v sobotu poobede im počasie narobilo problémy. Prišla silná búrka a tá prerušila vystupovanie skupín. Pred výpadkom elektriny stihli zahrať *Kalumet*, *Grajciar* a *Belasí*. Vystúpenie *Paroháčov* bolo prerušené, došlo k elektrickému skratu. Prívaly dažďa odohnali mnohých divákov. Búrka ako prišla tak odišla. Zostalo pár skalných a neoľutovali. Pod prístreškom totiž pokračovali vo vystúpení *Harwestrings*. V komornej atmosfére "uplugged" zahrli slovenské trampske pesničky Ludvo - gitara + sólo spev, Palec- basa a Peťo Szabados - dobro. Najviac sa mi páčila *Vlčia balada*, autorov Kimáka a Danyho z TO Saratoga a veľmi ma potešila pieseň *Vrecká*. Po *Harwestrings* pokračovala kapela *Krok*.

Veľmi pekné bolo camrátko festivalu - gitara a na nej známy text z loga Blatiny. Dobrým ťahom spoluorganizátora Karfa bolo vydanie **CD** s názvom ***Blatina***. Nachádza sa na ňom 22 skladieb. Sú od rôznych interpretov, účastníkov deviatich ročníkov tohto festivalu, od každého jedna. Odporúčam všetkým, ktorí si chcú urobiť prehľad o slovenskej *TFC = tramp – folk - country* hudbe. CD sa dá objednať: blatina.pezinok@gmail.com (bude v ponuke aj na stretnutí TCB).

Malý bufet pod vedením Klačka ponúkal pitie, párky, klobásu.

V porovnaní s inými podobnými podujatiami musím opäť vyzdvihnúť, že tak ako po minulé roky sa organizátori správajú ako trampí chrániaci prírodu, a nemajú to len v názve podujatia. V stojisku na smeti boli pripravené vrecia zvlášť na plasty, sklo a komunálny odpad. Všade bolo čisto, nikde sa nepovaľovali žiadne plastové obaly z nápojov a tanierov. Pred pol deviatou Rendy z TO Lišiak zavolať asi 50 prítomných k zapáleniu ohňa 10. ročníka festivalu. Oheň zapaloval jej spoluosadník 14-ročný Cvrčko, ktorý urobil tiež kus roboty pri prípravách podujatia. Rendy poďakovala všetkým prítomným za účasť a podporu dobrovoľným vstupným. Tiež poďakovala za finančnú podporu od ďalších sponzorov a vyhlásila voľnú zábavu.

Regionálne trampské združenie - Pezinok

Prírodovedný sprievodca Náučné chodníky v Pezinských Karpatoch

**Blatošlap 26.10.2019
14. ročník**

Regionálne trampské združenie – Pezinok organizuje akciu pod názvom
BLATOŠLAP.

Pri príprave Blatošlapu nám ide o to, aby účastníci vedeli viac o trase, ktorou prechádzajú a zároveň aby navštívili zaujímavé a krásne miesta.

V Malých Karpatoch a zvlášť v okolí Pezinka je množstvo prírodného bohatstva v podobe malebných zákutí, ktoré vytvorila príroda. A práve formou Blatošlapu chceme trampom a verejnosti tieto krásy predstaviť.

Náučné chodníky v Pezinských Karpatoch

Trasa tohtoročného Blatošlapu vedie po náučných chodníkoch v Pezinských Karpatoch. Na pláne je zopár zastávok starého Banského náučného chodníka, zastávky Vinohradníckeho náučného chodníka a zastávky nového Banského náučného chodníka. Blatošlap sa tentokrát končí na Blatine.

Kaplnka sv. Rozálky

Kaplnka bola postavená v roku 1730. Testamentárne záznamy na jej zariadenie pochádzajú z rokov 1740 a 1748. Kaplnka bola zasvätená morovým patrónom a bola postavená pravdepodobne ako pamätník veľkej morovej epidémie, ktorá postihla Pezinok v

rokoch 1711 - 1713. Na malom drevenom oltári bol obraz sv. Rocha, sv. Šebastiána a sv. Rozálie. Pri oltári boli sochy sv. Jozefa a sv. Joachima. Kaplnka bola konsekrovaná v roku 1778.

Rybník Kejda

V 70.-80. rokoch minulého storočia sa na katastrálnom území mesta Pezinok vybuďovalo väčšie množstvo vodných nádrží s rôznym poslaním. Táto vodná nádrž, miestnymi obyvateľmi nazvaná Kejda, vznikla pôvodne pre kejdové (kejda – hnoj) hospodárstvo. Na pozemku dnešného Areálu zdravia Rozálka sa choval dobytok a kejdové hospodárstvo bolo využívané pre potreby hnojenia vinohradov. Pre chov dobytky bol potrebný nezávislý zdroj vody, ktorý bol vtedy vyriešený vybudovaním rybníka. Voda z nádrže okrem chovného a hygienického poslania využívala na prípravu ochranných postrekov do pivníc. V oblasti historickej časti Grinava sa nachádzajú tri navzájom prepojené vodné nádrže, ktoré boli vybudované s

cieľom zadržať zrážkové, privalové a prirodzené vody. V čase letného sucha slúžili na intenzívne zavlažovanie vinogradov. Nádrže, sčasti aj dnes, slúžia pôvodnému poslaniu, t.j. zavlažovaniu viníc. Na katastrálnom území historickej časti Cajla sa nachádza vodná nádrž známa pod názvom Kučišdorfská priehrada. Táto nádrž bola vybudovaná s cieľom zadržiavať privalové vody a následné využitie pre závlahy. Pre závlahové potreby sa nepoužíva. Všetky vodné plochy na území mesta Pezinok v dnešnej dobe tvoria významný krajinotvorný prvok. Sú cieľom pešej turistiky a rekreačného oddychu Pezinčanov. Tieto vodné plochy nie sú určené na vodné športy, ale na chov rýb a rybolov. Nádrže sú aj významným miestom oddychu sťahovavých vtákov. Hniezdi tu množstvo ornitologicky významných druhov vodného vtáctva, ale i rôzne plazy a iné živočíchy.

Výskumu fauny, ale najmä flóry malokarpatského regiónu sa venoval pezinokský evanjelický farár, národovec, botanik a čestný doktor prírodných vied na Karlovej univerzite v Prahe Jozef Ľudovít Holuby (*1836, †1923), ktorý spracoval jeden z prvých herbárov z oblasti Malých Karpát.

Vinohradnícky náučný chodník

Charakteristika vinohradníctva v Pezinku

Najstaršie archeologické doklady pestovania viniča v malokarpatskej oblasti pochádzajú z doby halštatskej (nálezy z hradiska Molpír pri Smoleniciach), a dokazujú túto činnosť už v 7. až 6. stor. p. n. l. V mladšej dobe rímskej sa k nám vinohradníctvo a vinárstvo dostáva z územia rímskej Panónie. Prvá písomná zmienka o existencii vinogradov v chotári Pezinka pochádza z roku 1295.

V 13.-14. storočí sa významnou mierou na rozvoji vinohradníctva v Pezinku podieľali nemeckí kolonisti, ktorí nadviazali na staršiu domácu vinohradnícku tradíciu, zničenú vpádom Tatárov. Do 16.-17. storočia môžeme dementovať najväčší rozmach malokarpatského vinohradníctva. Pezinské vína sa vyvážali do okolitých miest a krajín, na české, moravské a sliezske trhy. Od polovice 18.st. nastáva postupný úpadok v produkcii hrozna a výroby vína spôsobený zmenou ekonomických vzťahov v Európe a najmä hospodárskou politikou habsburského panovníckeho dvora, ktorý uprednostňoval rakúske vína. Na nepriaznivý vývin mal veľký vplyv aj nárast konzumácie piva.

V polovici 19. storočia nastáva veľká pohroma v podobe dovtedy nepoznaných chorôb, ako sú múčnatka, ale predovšetkým fyloxéra. Táto choroba sa dostáva do Európy spolu s americkým viničom. V uvedenom

období klesla produkcia vína v Pezinku o 70%. Prežilo len málo pôvodných odrôd.

V tridsiatych rokoch 20. storočia dochádza opäť k zveľad'ovaniu vinohradníctva. Plochy viníc sa rozširujú a mení sa odrodová skladba. Takmer 80% vinohradov tvorí nová výsadba viníc založených na štepení ušľachtilých odrôd do odolného amerického podpníka.

V roku 1936 zakladá 126 vinohradníkov z Pezinka Slovenské vinohradnícke družstvo s cieľom podpory spoločného odbytu vína. Pezinok sa stáva centrom vinohradníctva a vinárstva na Slovensku. Po revolučných udalostiach 1948 postupne dochádza k násilnej kolektivizácii poľnohospodárstva, socializácii vidieka a likvidácii súkromného podnikania.

Už v r. 1950 bolo v Pezinku založené Jednotné roľnícke družstvo. V septembri 1951 pôvodné Slovenské vinohradnícke družstvo pohltili štátne Vinárske závody, ktoré sa na dlhé 40-ročné obdobie stávajú monopolným výrobcom vína. Oddeľuje sa prvovýroba (pestovanie hrozna) od jeho spracovania.

Sedemdesiate roky 20. storočia boli obdobím najbúrlivejšieho rozmachu vinohradníctva. Tvár krajiny sa zmenila veľkými rekultivačnými zásahmi a všetko sa podriadilo kvantite na úkor kvality.

Po spoločenských zmenách v roku 1989 sa vinice opäť menia. Nastáva proces vysporiadania a navrátenia pôdy pôvodným vlastníkom. Náročnosť a zdĺhavosť tohto procesu však zapríčiňuje, že veľa plôch je neobrábaných a opustených.

Nepriaznivý vplyv má tiež pôsobenie stavebnej loby v malokarpatskom regióne a dovoz lacných vín, najmä po vstupe do EÚ. Nákladne vybudované terasy opäť zarastajú krovínami a burinným porastom. Mení sa aj spôsob obrábania vinohradov. Veľké ťažké mechanizmy nahrádzajú modernejšie stroje, avšak často je technika pre malého vinohradníka nedostupná.

Terajšie produkčné vinice v pezinskom chotári obhospodarujú Malokarpatská vinohradnícka spoločnosť, súkromné vinohradnícke a vinárske firmy a drobní vinohradníci. Väčšina pezinských vinohradníkov je členom Združenia pezinských vinohradníkov a vinárov, ktoré sa po svojom vzniku v roku 1995, snaží o zachovanie starých vinohradníckych a vinárskych tradícií v Pezinku.

Typické odrody viniča v lokalite

Jedným z rozhodujúcich faktorov kvality vína je odroda. Postupné kríženie ušľachtilého viniča s divoko rastúcou révou (*vitis silvestris*) umožnilo

vznik odrôd, ktoré sa prispôsobili drsnejším podmienkam v severnejších oblastiach Európy.

Pezinský chotár bol oddávna v prvom rade producentom hrozna na výrobu bielych vín, menej červených vín a doplnkovo sa pestovali stolové odrody. Najväčšie zastúpenie mali zmesky. Tieto poskytovali plné, harmonické vína s primeraným obsahom kyselín. Odrodových vín sa v minulosti dorábalo menej ako v súčasnosti. Avšak dorábali sa aj vtedy a boli určené predovšetkým na vývoz. Zvláštne postavenie mali v minulosti samotkové vína. V dnešnej dobe pezinskí vinohradníci a vinári dorábajú porovnateľné vína z kategórie akostných vín (bobuľový zber, hrozienkový zber, slamové víno).

Z obdobia pred 19. storočím sa zachovali do dnešnej doby sorty na biele vína – rizlingy, veltlíny, silvány, sauvignony, tramíny, muškáty, burgundy a výrobu červených vín: Frankovka modrá, Portugalské modré, Burgundské modré. Kedysi sa tu pestovali aj odrody Veltlínske červeno-biele, Silvánske červené, Chrupka (Gutedek), Čabianska perla, Ezerjó, Muškát, Ottonel, Izabela, Ferdinand Lesepe, Delavare, Kozie cecky, Bouvierovo, Bratislavské biele, Neuburské, Magdalénka skorá a mnohé iné. Rizling vlašský je v súčasnom období najpestovanejšou odrodou v pezinskom chotári. V rámci rajonizácie je táto odroda mimoriadne vhodná do pôvodných a klimatických podmienok tejto oblasti. Rizling vlašský bol na Slovensku oficiálne zaregistrovaný v roku 1941. Má malý až stredný, hustý valcovitý strapec s charakteristickým bočným prívieskom. Bobule sú zelenožltej farby s hnedými škvrkami. Ponúka spoľahlivo bohatú úrodu, vysokú potenciálnu kvalitu vína, výrazný buket, zimnú a jarnú mrazovú odolnosť a nenáročnosť na pôdu. V dobrých ročníkoch dáva kvalitné prívlastkové vína s harmonickým obsahom kyselín. Víno má vôňu po viničovom kvete, charakteristické kyselinky a intenzívne ovocné tóny.

Vyhliadka

Územie, na ktorom sa dnes Pezinok rozprestiera, sa prvýkrát spomína v listine z roku 1208 pod názvom „Terra Bozin“. V roku 1376 získava vtedajší Pezinok trhové privilégia a stáva sa mestečkom. Základom bohatstva mesta sa stalo najmä kvalitné víno, s ktorým pezinskí obchodníci obchodovali v priestore celej strednej Európy. Na stredovekom vývoji mestečka sa výrazne podieľal mocný šľachtický rod grófov zo Svätého Jura a Pezinka. Významné je najmä 17. storočie. V roku 1615 sa stáva na základe tzv. Malého privilégia Mateja II. slobodným kráľovským mestečkom v roku 1647 na základe privilégia Ferdinanda III. slobodným kráľovským mestom.

V 18. storočí nastáva postupný úpadok Pezinka spojený s úpadkom vinohradníctva. Ten vyvrcholil začiatkom 20. storočia, keď veľké rozlohy vinogradov zničili kruté mrazy, hubové ochorenia a epidémia fyloxéry.

Po vzniku I. ČSR sa mesto postupne pozviechalo z ľudských i materiálnych škôd spôsobených zmenou politických pomerov a I. svetovou vojnou. Napriek tomu, že Pezinok pôvodne prehral o sídlo okresu, postupne sa stáva prirodzeným centrom malokarpatského regiónu. Výrazne tomu dopomohla existencia železnice. Vinohradníci sa opäť stávajú dominantnou skupinou v hospodárstve mesta. Po udalostiach II. svetovej vojny nastáva opäť dlhodobý a niekedy aj bolestný proces prispôsobovania sa novým politickým pomerom. Sídlo okresu bolo presunuté do Bratislavy, čoraz viac Pezinčanov dochádza za prácou. Sedemdesiate roky 20. storočia boli obdobím veľkých zmien a najbúrlivejšieho rozmachu vinohradníctva. Zmena nastala opäť po roku 1989, kedy Pezinok získava svoj regionálny význam a znova sa stáva sídlom okresu. Z vyhliadky je najkrajší pohľad na mesto Pezinok.

Kamenice

Nazývajú sa aj runy. Sú to pásy z voľne uložených kameňov, ktoré sú pozostatkom starých vinogradov. Zvyčajne vedú kolmo na vrstevnicu svahu. Vznikali každoročným vynášaním kamenia z vinice a vytvárali tak akési medze medzi jednotlivými vinogradmi. Niekedy boli do nich zapustené hájenky, drevené alebo kamenné vinohradnícke budy, ktoré boli jednou stenou opreté o kamenicu. Veľké rozlohy vinogradov zanikli začiatkom 20. storočia počas rozsiahlych epidémií choroby viniča – fyloxéry. Kamenice a vinohradnícke terasy sú dnes posledným zvyškom vinogradov, ktoré v tejto lokalite kedysi siahali až po Pezinskú kalváriu a naznačujú ich najväčší rozmach.

Kalvária

Kultúrna pamiatka. Prvá písomná zmienka o dnešnej kalvárii pochádza z roku 1754, keď dal mestský senátor Štefan Žolnay (Zsolnay) postaviť na nevysokom kopci nad mestom tri drevené kríže, ako symbol kalvárie. Ešte v tom istom roku odkázala

Anna Mária Kancová, vdova po pezinskom mešťanovi Jurajovi Ovarym 50 zlatých na výstavbu kalvárskej kaplnky. Neveľká jednolod'ová architektúra mala valcovitý výstupok ako kazateľnicu otvorenú do voľného priestranstva. Ku kaplnke bola úzkym krčkom pripojená drobná rotunda, ktorá mala asi funkciu Božieho hrobu. Z kaplnky sa dodnes zachovala len rotunda. Je možné, že na mieste kalvárskej kaplnky stála staršia sakrálna stavba. Jej funkciu a význam by mohol objasniť až archeologický výskum.. V roku 1773 sa tiež spomína ako pustovník na Kalvárii František Mrkvay, ktorý už šesť rokov predtým učil na pezinskom jezuitskom gymnáziu.

Miniarboretum a hniezdenie vtáctva v búdkach – náučná lokalita.

Banský náučný chodník

5. Zlaté baníctvo

Pezinské zlaté baníctvo je rozdelené na dve obdobia: a/ stredoveké dobývanie, povolené v roku 1339 kráľom Karolom Róbertom, predstavovalo ryžovanie v potokoch a dobývanie na nájdených východoch zlatých žíl na povrch. Údaje zo 16. a 17. storočia nemáme. b/ oživenie ťažby zlata Jozefom Entzlerom v 18.storočí. Jeho ťažiarstvo Mariana, Terezia a Jozef (MTJ) vykonávalo banské práce v starých štôľňach v lokalite Altstadt. Úspechy mal striedavé, rovnako ako jeho nasledovníci. V Slniečnom údolí dal postaviť tajch na dostatok vody pre stupy.

6. Povrchové dobývanie

Časť antimónového ložiska nachádzajúca sa tesne pod povrchom bola vydobývaná povrchovým spôsobom. Rudné časti po rozrušení vrtno-trhacími prácami boli škrabákovým vrátkom dopravované do zásobníka a z neho pomocou lokomotívy na ďalšie spracovanie.

7. Ťažba antimónovej rudy

Začiatok ťažby antimónu sa datuje do roku 1790. Ťažba bola nepravidelná, vykonávaná menšími ťažiarскими spoločnosťami. Zintenzívnenie nastalo začiatkom 20.storočia, no najmä po roku 1939. Ložisko bolo sprístupnené viacerými štôľňami. Spôsoby dobývania sa menili, rovnako ako súvisiace prostriedky banskej techniky: vrtno-trhacia technika, nakladacia a dopravná technika. Spočiatku sa ťažila ruda o kovnatosti okolo 2% Sb, neskôr už od 1,2% Sb.

8. Pyritová štôľňa

Slúžila ako prípravná chodba pre dobývanie pyritu. Jej úvodne časti sa začali raziť v roku 1939. Neskôr bola predĺžená SZ smerom a po vyrazení Centrálného sýpu, slúžila ako hlavná dopravná chodba. V rámci geologického prieskumu sa pokračovalo SZ aj JV smerom. Štôľňa slúži na odvodňovanie celej centrálnej časti ložiska. Banská doprava je

rozdelená na zvislú (vertikálnu) a vodorovnú (horizontálnu). Pre zvislú dopravu sú vybudované medzi mimoúrovňovými chodbami sýpu, pre vodorovnú sa používajú banské vozy.

9. Úpravňa spracovanie rudy

V minulosti sa obohacovanie vyťaženej antimónovej rudy robilo pred ústím štôľní. Postupne sa kvalita zvyšovala strojnými a chemickými vynálezmi. V Pezinku bola v roku 1906 daná do prevádzky prvá flotačná úpravňa rudy v Rakúsko-Uhorsku. Spracovanie rudy pozostáva z viacerých procesov : drvenie – cez sústavu drvičov a sít sa získava kusovitosť rudy cca 25 mm mletie – obstarávajú guľové mlyny, flotácia – rmut od mlynov za pridávania reagenčných činidiel je oddeľovaný na zložku antimónu a jaloviny, ktorá je deponovaná na odkalisko, sušenie – zabezpečuje kalolis Konečný produkt je antimónový koncentrát, ktorý sa ďalej spracovával v Kovohutách Vajsková.

10. Ťažobný závod

Rudné bane Pezinok, názov Rudné bane je od roku 1950. Predtým to boli Antimónové banícke a hutnícke závody (od 1926) a Rudné bane a hutny na farebné kovy (od 1946). S vývojom techniky a nových technológií zvyšovalo sa aj množstvo spracovanej rudy z 15 (1956) až na 47 tisíc ton (1986). Počet pracovníkov závodu sa pohyboval od 80 do 120. Podľa svetovej klasifikácie je pezinské ložisko hodnotené ako stredne veľké.

11. Štôľňa Budúcnosť

Štôľňa je najmladšie banské dielo závodu. Jeho poslaním bolo overiť juhovýchodné pokračovanie antimónového ložiska. Nafárané boli

zrudnenia na Čiernej poruche, Plochej a Peter žile. V súčasnosti je v štôlni viacero závalov.

Zdroje: www.pezinok.sk – banský náučný chodník, vinohradnícky náučný chodník

Banský náučný chodník Pezinok, Malokarpatský banícky spolok, 2017

Z ďalších surovín, ktoré sa ťažili v malokarpatských horách treba spomenúť tiež olovo a zinok, ktoré sa ťažili krátkodobo koncom 19.storočia v chotári obce Pernek alebo ťažbu limonitu v štôlni Rudolf v chotári Jablonového, kde sa ťažil aj pyrit. Podľa dobových záznamov sa ho tu vyťažilo celkovo asi 10,9 tony. Limonit sa tiež sporadicky ťažil v chotári Perneku, pri Rači a v okolí Borinky. V chotári Stupavy a Jablonového sa v rokoch 1886-1895 ťažil mangán. Ťažba mangánu bola v chotároch Stupavy, Jablonového a Borinky obnovená v roku 1903 a realizovala ju tam Západouhorská montánna spoločnosť. Ťažba vykazovala stúpajúcu tendenciu z 60 ton v roku 1903 až na 4110 ton v roku 1907. V období 1877-1912 sa podľa záznamov vyťažilo celkovo 11414 ton mangánovej rudy. Významnou, a to nielen z hľadiska regiónu Malých Karpát bola tiež ťažba maritálskych bridlíc v chotári obce Marianka (Mariatál). Ťažba tu prebiehala povrchovo, ale aj kutaním. Počiatky podzemnej ťažby môžeme datovať do roku 1860. Hlavným produktom boli najmä školské a rôzne ozdobné tabulky a predmety, obkladacie tabule na nábytok, schody, krytina striech, podláh a ciest. V extrémnych klimatických podmienkach Álp, kam smerovala časť exportu, sa použitie mariatálskych bridlíc neosvedčilo a tak sa výroba postupne preorientovala na vyhotovovanie školských tabuliek, ktoré sa exportovali nielen v rámci Rakúsko-Uhorska, ale aj do Srbska, Anglicka, Južnej Ameriky a Orientu.

O rozmanitosti malokarpatského nerastného bohatstva a bohatých dejinách malokarpatského baníctva svedčia aj ďalšie, menej zdokumentované lokality. Len podrobný archívny a terénny výskum môže v budúcnosti ešte viac poodhaliť rúško tajomstva o menej známej, no o to zaujímavejšej baníckej oblasti Slovenska.

Peter Wittgrüber Mestské múzeum v Pezinku (2012)

Kontakt: Regionálne tramské združenie – Pezinok, Mierová 1,902 01 Pezinok

IČO: 36075582 Bankové spojenie: VÚB , Č. účtu: SK11 0200 0000 0032 0970 7051

Pre potreby Regionálneho tramského združenia Pezinok Spracovala: RNDr. Lucia Majbová – Rendy (0949/699 926)

© RTZP 2019

Spomienkový oheň za kamaráta Krivého:

V sobotu 14. septembra sme na Blatine zapálili spomienkový oheň na pamiatku kamaráta trampa „Krivého“. Bol jedným zo zakladateľov, neskôr aj šerifom T.O. Zálesák - Pezinok člen tramského zoskupenia P.T.O. - Rybníček -Pezinok, člen Regionálneho tramského združenia – Pezinok ako aj hudobného festivalu Blatina.

Spomienkovým ohňom sme si pripomenuli aj kamarátov, ktorí sa podieľali na reprezentácii činnosti združenia ako aj osobnou účasťou na chode oboch združení. Pietnou spomienkou zapálením sviečky pri symbolickom pomníku sme vzdali úctu Krivému, Marshalovi, Lád'ovi, Fúzovi, Frenkymu, Tetkovi a zapálili sme na ich pamiatku symbolický oheň.

Redakcia MO

15. Marcový pochod 2019.

BLATINA 2019 - 10. ročník - prípravné práce - prípravy pódia.

© **Vydalo: Regionálne trampské združenie – Pezinok** pre vnútornú potrebu združenia. Trampský občasník nie je distribuovaný v obchodnej sieti ani v sieti PNS. Nájde ho na webe: <http://malokarpatskyobcasnik.wz.sk/> Na tvorbe tohto čísla spolupracovali kamaráti, Lewis, Rendy, a ďalší kamaráti a kamarátky. Predpokladaná uzávierka budúceho čísla:...?..... Kontakt: email: malokarpat.obcasnik@gmail.com ;